

РЕШЕНИЕ

№ 127

гр. Пловдив, 14.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова
като разгледа докладваното от Славейка Ат. Костадинова Въззивно
търговско дело № 20215001000906 по описа за 2021 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно – по чл. 258 и следващите от ГПК.

С решение № 260303/27.08.2021 година, постановено по т. дело № 34/2020 година по описа на ОС – Стара Загора, е осъдено „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на ИВ. Г. Г., ЕГН *****, от гр. ***, сумата от 150 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, претърпени от смъртта на нейния съпруг Б. Д. Г., настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 29.03.2017год. до окончателното ѝ заплащане, като е отхвърлен предявеният иск за сумата над 150 000лв. до пълния претендиран размер от 170 000 лв., като неоснователен. Постановено е присъдената сума да бъде изплатена по следната банкова сметка: *** BIC: ***** при Банка Д.** –АД.

Осъдено е „Д. З.“ АД , гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на Д. Б. ДЖ., ЕГН *****, от гр. ***, сумата от 150 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания,

претърпени от смъртта на нейния баща Б. Д. Г., настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 29.03.2017 год. до окончателното ѝ заплащане, като е отхвърлен предявеният иск за сумата над 150 000лв. до пълния претендиран размер от 160 000 лв., като неоснователен. Постановено е присъдената сума да бъде изплатена по следната банкова сметка: *** , У. Б. ,с титуляр С. Б. Л., съобразно пълномощно от Д. Б. ДЖ., рег.№***/***Г. на пом.нотариус по заместване на Хр. Я., нотариус с район на действие РС К., рег.№ *** на Нотариалната камара.

Осъдено е „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на адв. П.К., сумата от 10 872 лв. възнаграждение по чл. 38 от ЗА.

Осъдено е „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати дължимата държавна такса в размер на 12 000 лв. и разноси за назначените по делото експертизи в размер на 587 лв., заплатени от бюджета на съда, по сметка на ОС Ст. Загора.

Осъдени са ИВ. Г. Г., ЕГН *****, от гр. ***, и Д. Б. ДЖ., ЕГН *****, от гр. ***, чрез адв. К. да заплатят на „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, сумата 40,50 лв. разноси по делото.

Така постановеното решение е обжалвано с въззивна жалба от „Д. З.“ АД в осъдителните му части с оплаквания за нарушение на материалния и процесуалния закон и необоснованост. Твърди се, че доводите на жалбоподателя срещу основателността на предявените искове са разгледани незадълбочено и неизчерпателно, което било съществено процесуално нарушение. Според жалбоподателя със събраните по делото доказателства е установен принос на пострадалия велосипедист за настъпване на ПТП, респ. на вредоносния резултат в размер над 90%, изразяващ се в неправилно движение в насрещното платно, в посока, обратна на движението, а именно в лявата / източна част/ на платното за движение в посока от север на юг. Във въззивната жалба се сочи, че пострадалият велосипедист е нарушил чл. 15 ал. 5 от Закона за движение по пътищата, задължаващ го при липса на специално предназначена за велосипеди пътна лента или алея да се движи по разположения отдясно по посоката на движение пътен банкет. Твърди се освен това, че е нарушена разпоредбата на чл. 20 ал. 2 от ЗДвП поради движение с несъобразена с конкретната усложнена пътна обстановка скорост;

на чл. 80 т. 2 от ЗДвП поради движение на велосипедиста в насрещното платно, без да има обективни причини за това, вместо възможно най-близо до дясната граница на платното за движение. Като принос на пострадалия е посочено и обстоятелството, че той не е предприел каквито и да е адекватни мерки за предотвратяване на ПТП като екстрено спиране, при което ударът би бил изключително лек. Поддържа се възможност за велосипедиста да възприеме бавно движещото се товарно МПС, да оцени обстановката и да реагира адекватно с промяна в посоката на движение или с преустановяване на движението, което би предотвратило удара. Становището на жалбоподателя е, че водачът на застрахования при него товарен автомобил е извършвал правомерно маневра „завой наляво“, като не е бил длъжен да предположи неправомерното поведение на останалите участници в движението, в частност на велосипедиста и да следи за неправомерно движение в насрещното платно, както и да дава предимство на ППС, движещи се в обратна на платното за движение посока. Според жалбоподателя при законосъобразно управляване на велосипеда от страна на пострадалия - движение вдясно, реална оценка и реакция на конкретната пътна обстановка или екстрено спиране, ПТП не би настъпило, евентуално последиците от него биха били много по-леки, поради което изводите на първоинстанционния съд, постановил осъдителното решение били неправилни и необосновани.

Втората група доводи, които са изложени във въззивната жалба, са свързани с определените размери на обезщетенията за неимуществени вреди за съпругата и дъщерята на пострадалия велосипедист. Твърди се, че тези размери са силно завишени и неотговарящи на душевните им болки и страдания, както и на съдебната практика в сходни случаи. Оспорена е причинно следствената връзка между причинената при ПТП смърт на наследодателя на ищите и претендираните от тях вреди. Сочи се, че липсват доказателства в подкрепа на твърденията на ищите, че пострадалият е бил тяхна опора и е полагал грижи за тях, като се поддържа, че с оглед възрастта му самият той се е нуждаел от такива. По отношение на ищцата Д.Д. – дъщеря, било установено, че не е живяла в едно домакинство с пострадалия, т.е. връзката помежду им била формална, те били самостоятелни и отчуждени един от друг. При определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди по справедливост не били съобразени и социално икономическите

условия в страната.

В мотивите на първоинстанционния съд не били разгледани в пълнота съображенията на жалбоподателя срещу основателността на предявените искове, доказателствата били ценени едностранно и избирателно, което довело до необосновани и погрешни изводи. Неоснователността на главните искове водела до неоснователност и на акцесорните претенции за лихви. Освен това не била съобразена разпоредбата на чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, съобразно която за периода от 13.03.2020 година до 09.04.2020 година не се прилагали последиците от забава за плащане на задължения за частноправни субекти.

По тези съображения се иска отмяна на първоинстанционното решение в обжалваните части и постановяване на ново по същество, с което да се отхвърлят предявените искове, както и да се присъдят на жалбоподателя направените по делото разноски, включително юрисконсултско възнаграждение.

Срещу въззивната жалба е подаден писмен отговор от адвокат П.К. като процесуален представител на ищците ИВ. Г. Г. и Д. Б. ДЖ.. С него се изразява становище за неоснователност на въззивната жалба и се иска потвърждаване на първоинстанционното решение в обжалваните части и присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38 ал. 2 от Закона за адвокатурата. Оспорени са твърденията за принос на пострадалия Б. Д. Г. за настъпване на вредоносния резултат. Посочено е, че в установения с приетата по делото автотехническа експертиза на вещото лице В. механизъм на настъпване на ПТП и предприетите от участниците в него действия липсвали данни за принос на пострадалия. Възражението на ответника за съпричиняване било неоснователно, липсвали доказателства за нарушения от страна на велосипедиста, които да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Оспорени са и доводите на жалбоподателя срещу определените размери на обезщетенията за неимуществени вреди. При условията на евентуалност е направено възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателя юрисконсултско/адвокатско възнаграждение.

Пред въззивната инстанция не са направени нови доказателствени искания.

Съдът, съобразявайки доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, подадена е от лице, имащо правен интерес да обжалва, а именно от ответника срещу осъдителната част на първоинстанционното решение, като при подаването ѝ е спазен срока по чл. 259 от ГПК.

Въззивната инстанция, с оглед правомощията си по чл. 269 от ГПК намира, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част.

С представените по делото доказателства се установява, че ищците ИВ. Г. Г. и Д. Б. ДЖ. са предявили на 29.03.2017 година претенция за заплащане на обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди вследствие смъртта на Б. Д. Г. – съответно техен съпруг и баща, настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 година около 7,40 часа в град К., причинено от М. С. В. при управление на товарен автомобил М. А. с рег. № *****, за който към момента на произшествието е имало сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при дружеството-ответник.

При застрахователя е образувана преписка по щета № ***/*** година. Безспорно е, че до настоящия момент застрахователят не е определил и изплатил обезщетения по тази преписка, като единственото произнасяне е с писмо изх. № 310028538 от 04.04.2017 година, с което са поискани допълнителни документи от ищците. При тези данни, съдържащи се в първоинстанционното производство, следва да бъде направен извод, че искът пред съда е допустим съгласно разпоредбата на чл. 498 ал. 3 от КЗ.

По отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивната инстанция дължи произнасяне по посоченото във въззивната жалба, освен когато става дума за приложение на императивна правна норма или когато съдът следи служебно за интересите на някоя от страните по делото или ненавършили пълнолетие деца. / Т. 1 от ТР № 1/2013 година на ОСГТК на ВКС/. С оглед на тези свои правомощия съдът ще се произнесе по въведените с въззивната жалба оплаквания, посочени по-горе.

Между страните е безспорно обстоятелството за наличие на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ в ответното дружество към момента

на настъпване на процесното ПТП – 22.02.2017 година, за товарен автомобил М. **** Л А. с рег. № *****, управляван от М. С. В.. Не се оспорва и причинната връзка между уврежданията, получени при процесното ПТП от участващия в него в като велосипедист наследодател на ищите Б. Д. Г. и смъртта му, настъпила на 26.02.2017 година. С представеното по делото удостоверение за наследници се установява, че ищцата ИВ. Г. Г. е съпруга, а Д. Б. ДЖ. – дъщеря на Б. Д. Г., което обуславя материално правната им легитимация по смисъла на ППВС № 4 от 25.05.1961 г. да претендират обезщетение за неимуществени вреди вследствие на неговата смърт.

Първият спорен въпрос е свързан с наличието на виновно и противоправно поведение на водача на застрахования при ответника товарен автомобил, което да е основание за ангажиране на неговата деликтна отговорност, респ. на отговорността на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, както и за наличието и размера на приноса на пострадалия Б. Г. в качеството му на велосипедист за настъпването на ПТП, при което е загинал.

С влязла в сила на 13.02.2020 година присъда № 4 от 28.01.2020 година, постановена по НОХ дело № 525/2019 година по описа на Окръжен съд – Стара Загора водачът на участващия в ПТП от 22.02.2017 година товарен автомобил М. С. В. е признат за виновен в нарушаване на правилата за движение, предвидени в: чл. 50 ал. 1 от ЗДвП /на кръстовище, на което единият от пътищата е сигнализиран като път с предимство, като водач на ППС от друг път не е изпълнил задължението си да пропусне ППС, движещо се по пътя с предимство/; чл. 46 ал. 2 от ППЗДвП /като водач на ППС не е изпълнил указаното с пътен знак Б2 – „Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство“ задължение да спре на „стоп-линията“, очертана с пътна маркировка и преди да потегли отново да изпълни задължението си да пропусне ППС, които имат предимство“; чл. 25 ал. 1 от ЗДвП /като водач на ППС, който ще предприема каквато и да е маневра, в частност – завиване наляво за навлизане по друг път, преди да започне маневрата, не е изпълнил задължението си да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които минават покрай него и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение/, в резултат на което по непредпазливост е причинил смъртта на Б. Д. Г..

С оглед разпоредбата на чл. 300 от ГПК тази присъда е задължителна за настоящия съд, разглеждащ гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

При наличие на влязла в сила присъда, с която водачът на товарния автомобил М. В. е признат за виновен в това, че не е пропуснал движещия се по пътя с предимство велосипедист Б. Г., не е изпълнил задължението си след спиране на стоп-линията преди знака „Стоп“ и преди да потегли отново, да пропусне движещия се по пътя с предимство велосипед, както и че е предприел маневра „завой наляво“ без да се съобрази с велосипедиста и да се убеди, че няма да създаде опасност за него, доводите на застрахователното дружество, че не следва да носи отговорност за неимуществените вреди от причинената смърт на Б. Г., тъй като до ПТП се е стигнало изключително в резултат на неправомерното поведение на велосипедиста, са неоснователни. Става дума за сериозни нарушения на правилата за движение от страна на водача на товарния автомобил, без които не би се стигнало до ПТП.

Съпричиняването на вредоносния резултат от страна на пострадалия не е въпрос, който се решава в наказателното производство. Мотивите на присъдата, постановени от наказателния съд, не обвързват съда по настоящото дело, включително и по този въпрос. Произнасянето по въпроса за съпричиняването следва да стане от съда по настоящото дело въз основа на въведените от ответника възражения и на събраните доказателства.

С отговора на исковата молба, когато изтича преклузивният срок за възражения срещу предявения иск, включително възражения за съпричиняване, съгласно разпоредбата на чл. 370 от ГПК във връзка с чл. 367 ал. 2 т. 5 от ГПК, ответникът е посочил, че пострадалият Б. Г. е нарушил чл.15 ал. 5 от ЗДВП - разпоредба, задължаваща го при липса на специално предназначена за велосипедистите пътна лента или алея да използват за движение разположения отдясно по посока на движението им пътен банкет, ако е годен и това не пречи на останалите участници в движението. Твърди се също, че велосипедистът се е движил в нарушение на чл. 20 ал. 2 от ЗДВП, установяваща задължение при избиране на скоростта за движение да съобрази атмосферните условия, релефа на местността, състоянието на пътя и на превозното средство, характера и интензивността на движението,

конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие. Във връзка с възражението си за съпричиняване ответникът е посочил, че пострадалият е навлязъл неправомерно в насрещното платно за движение, без да има право за това и без преди това надлежно да е обозначил планираната маневра.

В допълнителния отговор на исковата молба по чл. 373 от ГПК ответникът е въвел и допълнителни обстоятелства за съпричиняване, изразяващи се в това, че пострадалият в нарушение на чл. 79 от ЗДвП се е движел в тъмната част на денонощието без устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светлоотразител отзад на велосипеда и бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи отстрани на колелата; без да ползва светлоотразителна жилетка през тъмната част на денонощието или при намалена видимост и без да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, съгласно изискванията на чл. 80 от ЗДвП. Посочено е също, че велосипедистът е бил неправомерно в насрещното платно за движение, без да има обективни причини за това.

Посочените в допълнителния отговор обстоятелства, на които се основава възражението на ответника за съпричиняване, за липсата на съответните светлини на велосипеда и на светлоотразителни елементи, както и за липсата на светлоотразителна жилетка, не се поддържат изрично пред въззивната инстанция. В приетата по делото от първоинстанционния съд и неоспорена от страните съдебна автотехническа експертиза, изготвена от вещото лице В. В., в т. 4 е посочено, че няма данни дали велосипедът е бил оборудван със съответните светлини или светлоотразителни елементи, както и дали велосипедистът е бил облечен със светлоотразителна жилетка. В т. 11 от експертизата е посочено, че с оглед разположението на двете ППС едно спрямо друго преди настъпване на ПТП и факта, че то е настъпило в светлата част на денонощието, наличието или липсата на светлини или светлоотразителни елементи, включително жилетка, не са от значение за възприемането на велосипедиста от водача на товарния автомобил.

За изясняване на обстоятелствата по останалите възражения за съпричиняване, въведени от ответника пред първата инстанция в преклузивния срок за това, до делото е приета автотехническа експертиза,

изготвена от вещото лице В. В., която съдът възприема като компетентна, незаинтересована и неоспорена от страните.

От заключението на вещото лице В., включително от изслушването му в проведеното на 18.05.2021 година открито съдебно заседание, в което вещото лице е отговаряло на поставените от страните въпроси, се установява следният механизъм на настъпване на ПТП: ПТП е настъпило в зоната на кръстовище на булевард „Р. д.“ в град К., като товарният автомобил се е движел от изток на запад по път *-* и е предприел маневра завои наляво по булеварда при наличие на знак „Стоп“ преди навлизането му от пътя, по който се е движил, на булеварда. Велосипедистът е бил в източната част на пътното платно, от лявата страна по посоката на движението му, но вещото лице е установило, че не става дума за движение в насрещното платно, нито за нарушение на задължението на велосипедистите да се движат плътно вдясно по посока на движението си, а за навлизане на велосипедиста в кръстовището от локална пътна лента, намираща се от източната страна на булеварда. Вещото лице е посочило, че велосипедистът се е движел от дясната страна на локалната пътна лента, като преди да навлезе в кръстовището на булеварда, за него също е имало знак „Стоп“. Т.е. и товарният автомобил, и велосипедистът са навлезли на кръстовището на булевард „Р. д.“ от източната му страна, съответно от друг път и от локална пътна лента при знак „стоп“ за двамата, като велосипедистът според вещото лице е имал предимство като дясно стоящ по отношение на товарния автомобил. Вещото лице е посочило, че на кръстовището, на което е настъпило ПТП, няма ограждения и пътна маркировка. Ударът между товарния автомобил и велосипеда е настъпил на около 2,6 метра от източния край на асфалтовото покритие на булеварда. Знакът „стоп“ на пътя, по който се е движел товарният автомобил, както и начертаната стоп линия са на разстояние 15 метра източно от източния край на платното на булеварда. Посочено е, че от мястото на спиране на стоп линията за водача на товарния автомобил е съществувала възможност да възприеме велосипедиста, не е съществувало препятствие за това. Според вещото лице в момента, в който товарният автомобил след спирането си на стоп линията е потеглил и е навлязъл в кръстовището / за времето от 1,25 секунди/, се е превърнал в опасност за велосипедиста. За това време велосипедистът не е бил в състояние да предотврати удара, тъй като се е движел със скорост 11

километра в час, намирал се е на отстояние от мястото на удара 4,88 метра, когато товарният автомобил е навлязъл в кръстовището, извършвайки маневра завой наляво и за спирането на велосипедиста са били необходими 1,4 секунди. Спирането на велосипедиста преди удара би било възможно при движението му със скорост 8,72 километра в час или по-ниска, като действителната му скорост на движение от 11 километра в час е в рамките на разрешената такава за населеното място. От заключението е видно, че водачът на товарния автомобил е разполагал с възможността да предотврати ПТП, като преди да потегли от стоп линията и да навлезе в кръстовището, се убеди, че няма да създаде опасност за другите участници в движението, в конкретния случай за велосипедиста.

При тази експертиза съдът намира, че по делото не е установено при условията на пълно и главно доказване направеното от ответника възражение за съпричиняване от страна на велосипедиста. Няма данни за каквито и да било нарушения от страна на велосипедиста, доколкото не става дума за движение в насрещно платно, нито за нарушаване на задължението на велосипедистите да се движат възможно най-вдясно по посоката си на движение, а за навлизане на велосипедиста в кръстовище от локално платно, след знак „Стоп“, при което той е с предимство пред товарния автомобил. Няма данни за движение на велосипедиста с несъобразена скорост по смисъла на чл. 20 ал. 2 от ЗДвП. Не са посочени и не са установени конкретни обстоятелства, които той да не е съобразил при избора на скорост, която е в рамките на разрешената за съответния пътен участък. Той е навлязъл в кръстовището, имайки предимство пред товарния автомобил, без законът да му вменява задължение да предприема каквито и да е действия, за да предположи и да предотврати или избегне удара с товарния автомобил, чийто водач е навлязъл в кръстовището въпреки знака „стоп“, предприемайки завой наляво, преди да пропусне велосипедиста, за което е признат за виновен с влязлата в сила присъда. За велосипедиста е било технически невъзможно да спре с оглед скоростта му на движение и мястото, на което се е намирал в момента, в който товарният автомобил е потеглил и се е превърнал в опасност за него. При изслушването на вещото лице то е посочило, че велосипедистът не е предприел екстрено спиране, но при предприемане на такова той би паднал от велосипеда и би се озовал, плъзгайки се, под колелата на автомобила. Ударът между велосипеда и

товарния автомобил според вещото лице е бил непредотвратим и при завиване на велосипедиста, като тогава ударът не би настъпил челно между двете ППС, а странично в десните състави на товарния автомобил.

Съобразявайки гореизложеното, съдът намира, че по делото не е установено съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия велосипедист, респ. няма основание за приложение на чл. 51 ал. 2 от ЗЗД за намаляване размера на обезщетението за неимуществени вреди заради съпричиняване.

Във връзка с дължимия размер на обезщетенията за неимуществени вреди на двете ищци, съдът намира следното:

Обстоятелствата, на които се основават предявените от ИВ. Г. Г. и Д. Б. ДЖ. субективно съединени искове по чл. 432 от КЗ за неимуществени вреди от смъртта на техния съпруг, съответно баща, срещу застрахователното дружество, изложени в исковата молба, са следните:

Твърди се, че към момента на смъртта си Б. Г. е бил на 75 години, но въпреки напредналата си възраст е бил в добро здравословно състояние, деен, активен, бил опора на семейството, всички разчитали на него и се радвали на неговите грижи и морална подкрепа. Двете ищци преживели изключително тежко смъртта на своя съпруг и баща, тя им причинила неописуема мъка, душевни болки и страдания, които не били отшумели и щели да ги съпътстват до края на живота им. Между ищцата И.Г. и нейния съпруг Б. съществувала силна връзка, обич, уважение, взаимна привързаност и подкрепа, те били сплотено семейство. С неговата смърт тя загубила семейния си партньор и останала сама, без неговата издръжка, опора и подкрепа. Ищцата Д.Д. също се нуждаела от грижите и подкрепата на родителите си, чувала се с тях ежедневно, те били много близки. В исковата молба се твърди, че смъртта на Б. Г. се е отразила крайно негативно върху психическото и здравословно състояние на ищците, животът на семейството бил променен завинаги. Въз основа на тези обстоятелства е претендирано обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на Б. Г. в размер на 170 000 лева за ищцата И.Г. и на 160 000 лева за ищцата Д.Д.. Претендирана е и законна лихва от 01.03.2017 година, като с първоинстанционното решение е присъдена такава с начален момент 29.03.2017 година – датата на сезиране на застрахователното дружество с претенциите на двете ищци за заплащане на обезщетение и в частта за

началния момент, от който е присъдена законната лихва няма жалба.

Във връзка с установяване на обстоятелствата, на които се основават субективно съединените искове на двете ищци за обезщетения за неимуществени вреди от смъртта на техния съпруг и баща, по делото са допуснати и изслушани в съдебно заседание на 17.12.2020 година в качеството на свидетели Д. С. Ж. и Ц. М. К.. Свидетелите са съпругата на племенник на починалия Б. Г. и приятеля на ищцата Д.Д..

От показанията на Д. Ж. се установява, че починалият Б. Г. е бил любящ баща, добър съпруг, не нагрубявал близките си, работел до своята смърт въпреки възрастта си, за да може да изучи внуците си. Той и съпругата му полагали грижи за двамата синове на Д.Д. след развода ѝ. Първоначално и тримата - Д. и синовете ѝ, живеели в дома на родителите на Д., а след това тя се отделила в самостоятелно жилище, но децата останали при майка ѝ и баща ѝ. Жилището на Д. било наблизо до това на родителите ѝ и те всеки ден се виждали. Б. Г. работел и финансирал образованието както на дъщеря си, така и на внуците си. Ищцата И.Г. претърпяла операция и починалият ѝ съпруг се грижел за нея, те разчитали един на друг. Б. Г. готвел, шетал, пазарувал, водел близките си на разходка, грижел се дори за възрастните родители на съпругата си. След смъртта на съпруга си И.Г. била съкрушена, съпругът ѝ липсвал много, тя всеки ден плачела, пиела лекарства. Д.Д. също не била прежалила баща си все още.

Свидетелят К. установява, че Б. Г. е бил в болница четири дни след ПТП, бил е в кома, поради което съпругата му и дъщеря му не успели да говорят с него, въпреки че ходили в болницата по два-три пъти на ден. Преди ПТП Д. и баща ѝ се чували непрекъснато по телефона, виждали се всеки ден, като Д. ходела в дома на родителите си, баща ѝ също я посещавал в нейния дом. Децата на Д. живеели при своите баба и дядо - ищцата И.Г. и Б. Г. и тя много разчитала на баща си да ѝ помага за децата. След смъртта на баща си Д.Д. била тъжна, плачела всеки ден, двете с майка ѝ непрекъснато ходели на гроба му. Приживе Б. Г. се грижел за съпругата си, въртял домакинството, готвел. Сега се налагало Д. да помага на майка си. И.Г. била пенсионерка. Преди смъртта си Б. Г. получавал пенсия и заплата, искал да поработи още малко, за да види внуците си абитуриенти, но не успял.

Към момента на смъртта на Б. Г. неговата съпруга И.Г. е била 68

годишна, а Д.Д. – на ненавършени 40 години.

Съобразявайки конкретните обстоятелства, установени с обсъдените по-горе доказателства, както и принципа на справедливост по чл. 52 от ЗЗД при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, съдът намира следното:

Справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди за ищцата И.Г. е 130 000 лева. При определяне на този размер съдът взе предвид обстоятелството, че след дългогодишен брак ищцата е загубила своя съпруг, с който са били в добри отношения, били са сплотени, съпругът ѝ е помагал в домакинските задължения, включително в грижите за родителите ѝ, грижил се е за техните внуци, както и за самата ищца след претърпяната от нея операция. Смъртта на Б. Г. е причинила на И.Г. загуба на партньор и опора, включително финансова, тъй като той е работел и е получавал заплата и пенсия, във възраст, в която тя безспорно се нуждае от такива. След смъртта на Б. Г. се налага ищцата да разчита на своята дъщеря за помощ и подкрепа. От друга страна няма доказателства смъртта на съпруга ѝ да е причинила на ищцата И.Г. болки и страдания, чиито интензитет да надхвърля нормалните такива при загуба на близък човек, да е довела до физически и психически страдания, налагащи специализирано лечение и да се е отразила на социалното ѝ функциониране. За разликата над 130 000 лева до присъдените с първоинстанционното решение 150 000 лева като обезщетение за причинените неимуществени вреди на И.Г. искът е неоснователен с оглед конкретните обстоятелства, установени по делото. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която на И.Г. е присъдено обезщетение за неимуществени вреди в размера над 130 000 лева до 150 000 лева ведно със законната лихва от 29.03.2017 година до окончателното изплащане на сумата и следва да се постанови ново решение по същество, с което искът в тази му част следва да се отхвърли.

Справедливият размер на обезщетението за ищцата Д.Д. е 100 000 лева според настоящия съдебен състав. Този размер е съобразен с установените по делото отношения с нейния баща, с това, че са поддържали непрекъснатата връзка, с факта, че тя е разчитала на баща си да се грижи и да издържа нейните синове, които са живеели при баба си и дядо си. Починалият Б. Г. се е чувствал отговорен за отглеждането на внуците си и за това те да завършат

образованието си. След смъртта на баща си ищцата Д.Д. е загубила опората и помощта, които е получавала от баща си. Досежно интензитета на болките и страданията след смъртта на баща ѝ, е установено, че те са нормалните такива при загуба на близък човек, в частност на бащата. От друга страна ищцата Д.Д. има свой собствен живот, живее със своя приятел в самостоятелно жилище, като няма данни смъртта на баща ѝ да е довела до драстична промяна в начина ѝ на живот и в социалните ѝ контакти, извън необходимостта да помага на своята майка. По тези съображения съдът намира, че искът за обезщетение за неимуществени вреди над размера от 100 000 лева до 150 000 лева ведно със законната лихва от 29.03.2017 година до окончателното изплащане на главницата е неоснователен, първоинстанционното решение следва да бъде отменено и следва да се постанови ново, с което да се отхвърли иска в тази му част.

Освен с обсъдените по-горе обстоятелства, свързани с характера, силата, интензитета и продължителността на търпените от ищите болки и страдания, свързани със смъртта на техния наследодател Б. Г., размерът на обезщетението от 130 000 лева за И.Г. и от 100 000 лева за Д.Д. е съобразен и с конкретните икономически условия в страната към момента на настъпване на ПТП и общественото разбиране за справедливост, ориентир за което са нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. До 01.01.2010 година нормативно определените минимални размери на лимитите са нараствали непрекъснато и почти ежегодно, като от 25 000 лева за всяко събитие са достигнали до 700 000 лева за всяко събитие при едно пострадало лице и до 1 000 000 лева – при две или повече лица. След тази дата са определени значително по –високи размери. § 27 от ПЗР на Кодекса за застраховането /отм./ предвижда лимит за едно събитие на имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт от 1 000 000 лева при едно пострадало лице и от 5 000 000 лева при две или повече пострадали лица. Съгласно чл. 266 от КЗ /отм., в сила от 11.06.2012 година/, задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се сключва за следните минимални застрахователни суми: за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт - 2 000 000 лв. за всяко събитие при едно пострадало лице и 10 000 000 лв. за всяко събитие при две или повече пострадали лица. Сега действащият Кодекс за застраховането, влязъл в сила

на 01.01.2016 година, приложим към настоящия случай, в чл. 492 предвижда лимит за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт – 10 000 000 лв. / а след изменението с ДВ бр. 101/2018 година – 10 420 000 лева/ за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица. Лимитите, макар и само индиция, а не абсолютен критерий за икономическите условия в страната и обществено разбиране за справедливост, имат значение и следва да бъдат съобразени от съда при определяне на размерите на обезщетенията за неимуществени вреди, което становище се застъпва и в съдебната практика.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя, свързани с разпоредбата на чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение. Според тази разпоредба в определен период от време / от 13.03.2020 година до изменението ѝ на 09.04.2022 година/ не се начисляват лихви за забава и неустойки. Тя касае забава за плащане на задължения на частноправни субекти, длъжници по договори за кредит и други форми на финансиране. Тази разпоредба е неприложима в настоящия случай, при който се присъждат лихвите за забава по чл. 86 във връзка с чл. 84 ал. 3 от ЗЗД като част от дължимото обезщетение.

В останалата обжалвана част първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора съдът следва да се произнесе и по въпроса за дължимите разноски от страните за първоинстанционното и за въззивното производство.

Дължимото адвокатско възнаграждение на адвокат П.К. за първоинстанционното производство, определено на основание чл. 7 ал. 2 т. 5 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения ведно с ДДС по двата субективно съединени иска с оглед цената на предявените искове и размерите, до които те са основателни, е общо 8071,50 лева. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която е присъдено адвокатско възнаграждение над размера от 8071,50 лева до 10872 лева.

Следва да се отмени решението и в частта, с която застрахователното дружество е осъдено да заплати държавна такса за първоинстанционното производство в размера над 10400 лева до 12 000 лева.

Ищците в първоинстанционното производство следва да бъдат осъдени да заплатят на ответника допълнително разноси за първоинстанционното производство в размер на 95,86 лева / наред с присъдените 40,50 лева, при общ дължим размер съобразно изхода на спора от 136,36 лева/.

За въззивното производство, съобразно обжалваемия интерес и изхода на спора, „Д. З.“ АД следва да бъде осъдено да заплати адвокатско възнаграждение с ДДС на адвокат П.К. в общ размер на 8330 лева за оказаната безплатна правна помощ на двете ищци в качеството им на ответници по въззивната жалба.

Общият размер на разноските на „Д. З.“ АД за въззивната инстанция е 6350 лева, включващи ДТ от 6000 лева и 350 лева юрисконсултско възнаграждение, определено от съда на основание чл. 78 ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25 ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Съобразно изхода на спора ищците следва да бъдат осъдени да заплатят разноси на застрахователното дружество за въззивната инстанция в размер на 1481,67 лева.

По изложените съображения Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260303/27.08.2021 година, постановено по т. дело № 34/2020 година по описа на Окръжен съд – Стара Загора, **В СЛЕДНИТЕ ЧАСТИ:**

- в частта, с която е осъдено „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на ИВ. Г. Г., ЕГН *****, от гр. ***, обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, претърпени от смъртта на нейния съпруг Б. Д. Г., настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 год., в размера над 130 000 лева до 150 000 лева, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 29.03.2017год. до окончателното ѝ заплащане;

- в частта, с която е осъдено „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на Д. Б. ДЖ., ЕГН *****, от гр. ***,

обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, претърпени от смъртта на нейния баща Б. Д. Г., настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 год. , в размера над 100 000 лева до 150 000 лева, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 29.03.2017 год. до окончателното ѝ заплащане;

- в частта, с която е осъдено „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на адв. П.К., на основание чл. 38 ал. 2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение за осъществената безплатна правна помощ на ищите ИВ. Г. Г. и Д. Б. ДЖ. в размера над 8071,50 лева до 10 872 лв.;

- в частта, с която е осъдено „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати държавна такса в размера над 10 400 лева до 12 000 лв. за производството по делото пред ОС – Стара Загора,

ВМЕСТО КОЕТО ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ иска на ИВ. Г. Г., ЕГН *****, от гр. *** против „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, претърпени от смъртта на нейния съпруг Б. Д. Г., настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 год., в размера над 130 000 лева до 150 000 лева, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 29.03.2017 год. до окончателното ѝ заплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска на Д. Б. ДЖ., ЕГН *****, от гр. **, против „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, претърпени от смъртта на нейния баща Б. Д. Г., настъпила при ПТП, станало на 22.02.2017 год., в размера над 100 000 лева до 150 000 лева, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 29.03.2017 год. до окончателното ѝ заплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260303/27.08.2021 година, постановено по т. дело № 34/2020 година по описа на Окръжен съд – Стара Загора **В ОСТАНАЛИТЕ ОБЖАЛВАНИ ЧАСТИ.**

ОСЪЖДА „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, да заплати на адв. П.К. от САК, с адрес град К., ул. „***“, на основание чл. 38 ал. 2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение в размер на 8330 лева за осъществената безплатна правна помощ на ИВ. Г. Г., ЕГН *****, и Д. Б. ДЖ., ЕГН *****, пред въззивната инстанция, съобразно изхода

на спора.

ОСЪЖДА ИВ. Г. Г., ЕГН *****, и Д. Б. ДЖ., ЕГН *****, да заплатят на „Д. З.“ АД, гр. С., бул. „Кн. Ал. Д.“ **, ЕИК *****, допълнително разноси за първоинстанционното производство в размер на 95,86 лева / наред с присъдените с първоинстанционното решение 40,50 лева/, както и разноси за въззивното производство в размер на 1481,67 лева, съобразно изхода на спора.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____